

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6T/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120013491
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Šnajderová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120013491.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. Eliška Šnajderová na hlavnom pojednávaní konanom dňa 03.06.2021 v Banskej Bystrici takto

rozhodol:

X. A., nar. XX.XX.XXXX v B. B., trvale bytom P. Č.. XXXX/XX, B. B.
je vinný,

že v Banskej Bystrici a všade tam, kde sa zdržiaval v období od 01.09.2019 do 03.06.2021 si ako rodič neplnil riadne a včas svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu voči dcére H. B., nar. XX.XX.XXXX vyplývala zo Zákona o rodine, pričom rozsah a spôsob jej plnenia bol určený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7C/167/2009 zo dňa 30.03.2011 vo výške 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky F. B., keďže v žalovanom období zaplatil výživné svojej dcére dňa 23.03.2021 vo výške 1.900,- €, pričom nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepracuje a sám sa tak dostal do stavu finančnej tiesne, čím mu vznikol dlh na výživnom voči dcére H. vo výške 300,- €, a takto konal napriek tomu, že

- trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7T/13/2019 zo dňa 25.04.2019, ktorý sa stal právoplatným dňa 29.05.2019, bol odsúdený za trestný čin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1 Tr. zák.

teda

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si neplnil úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchal čin hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený čím spáchal

prečin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák.

a za to mu súd

ukladá

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., v spojení § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere jeden rok.

Súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica podal dňa 22.10.2020 voči obžalovanému obžalobu pre skutok uvedený vo výroku rozsudku.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 12.05.2021 a 03.06.2021 vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní (č.l. 134) v zhode s jeho výpoveďou z prípravného konania (č.l. 11) uviedol, že je momentálne nezamestnaný, ale robí všetko pre to, aby výživné zaplatil. Pracuje brigádnicke, ale s prácou to má ťažšie, pretože nemá ani občiansky preukaz, na vybavenie ktorého potrebuje peniaze, ktoré nemá. Je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči dcére H., pričom v

mesiaci marec 2021 zaplatil výživné vo výške 1.900,- €. Obžalovaný zároveň uviedol, že do konca mesiaca máj 2021 doplatí výživné za ďalšie mesiace.

Obžalovaný sa ďalšieho hlavného pojednávania dňa 03.06.2021 nezúčastnil. Súd pritom toto hlavné pojednávania vykonal so súhlasom prokurátora aj v neprítomnosti obžalovaného, keďže tento bol o termíne pojednávania riadne a včas upovedomený (č.l. 136). Obžalovaný svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní riadne a včas neospravedlnil.

Svedkyňa F. B. (matka dieťaťa) na hlavnom pojednávaní (č.l. 134) v zhode s výpoveďou z prípravného konania (č.l. 18) uviedla, že s obžalovaným má dcéru Olíviu. Na základe rozsudku súdu ma obžalovaný svojej dcére platiť výživné vo výške 100,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Obžalovaný si svoju vyživovaciu povinnosť riadne neplní, za čo bol už v minulosti súdom odsúdený. Dcéra je žiačkou základnej školy, má zabezpečené všetky potreby, núdzou netrpí. Výživné vymáha aj prostredníctvom súdneho exekútora, avšak tento nevy mohol doteraz žiadne výživné. Obžalovaný jej zaplatil v mesiaci marec 2021 výživné vo výške 1.900,- €.

Ďalej súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov:

Z rodného listu je zrejmé, že obžalovaný je otcom maloletej H. B. (č.l. 33).

Z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7C/167/2009 zo dňa 30.03.2011 mal súd preukázané, že obžalovaný je povinný prispievať na výživu svojej dcéry sumou 100,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 05.05.2011 (č.l. 30).

Z potvrdenia o návšteve školy vyplýva, že mal. H. B. je žiačkou základnej školy (č.l. 34).

Z trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 1T/13/2019 zo dňa 25.04.2019 bolo zistené, že obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov. Súd výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a určil obžalovanému skúšobnú dobu na dvanásť mesiacov. Trestný rozkaz sa stal právoplatným dňa 29.05.2019. V zmysle trestného rozkazu obžalovaný neplatil výživné v období od júla 2017 do 29.05.2019 (č.l. 78).

Zo správy ÚPSVR mal súd preukázané, že obžalovaný v súčasnosti nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Predchádzajúca evidencia obžalovaného trvala od 08.07.2019 do 13.02.2020, kedy obžalovaný prestal spĺňať podmienky. Obžalovaný nie je poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky (č.l. 121).

Zo správy súdneho exekútora P. P. E. bolo zistené, že súdny exekútor v období od 01.09.2019 doteraz nevy mohol žiadne výživné (č.l. 123).

Zo správy Sociálnej poisťovne vyplýva, že obžalovaný nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti a nepoberá ani nemocenské a dôchodkové dávky (č.l. 127).

Z dokladu Tatra banky, a.s. mal súd preukázané, že obžalovaný dňa 23.03.2021 zaplatil výživné voči svojej dcére vo výške 1.900,- € (č.l. 133).

Z lustrácie v evidencii priestupkov vyplýva, že obžalovaný v minulosti spáchal dva priestupky na úseku cestnej premávky (č.l. 134).

Z lustrácie Sociálnej poisťovne bolo zistené, že obžalovaný v roku 2019 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti (č.l. 140).

Z odpisu registra trestov na obžalovaného bolo zistené, že obžalovaný bol doteraz jedenkrát súdom trestaný, pričom toto odsúdenie nemá ešte zahladené (č.l. 143).

Z lustrácie GP SR mal súd preukázané, že voči obžalovanému nie je vedené žiadne iné trestné konanie (č.l. 141).

Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchal ho obžalovaný, ktorý je za jeho spáchanie trestne zodpovedný.

Existencia vyživovacej povinnosti obžalovaného voči jeho dcére vyplýva priamo z zákona (§ 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z.). Jeho otcovstvo je preukázané podľa rodného listu (č.l. 33), pričom obžalovaný svoje otcovstvo ani nepopieral.

Výška jeho vyživovacej povinnosti bola v žalovanom období určená tzv. civilným rozhodnutím tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Hoci súd nebol viazaný výškou vyživovacej povinnosti určenej rozsudkom v tzv. civilnej veci (§ 7 ods. 1 Tr. por.), vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní mal súd spoľahlivo preukázané, že takto určená výška vyživovacej povinnosti v žalovanom období zodpovedala schopnostiam a možnostiam obžalovaného. Vychádzajúc z § 62 Zákona o rodine možno jednoznačne konštatovať, že obžalovaný bol v žalovanom období schopný (pri riadnom plnení si svojich povinností) platiť výživné voči svojim synom v takej výške, ako mu bolo určené v civilnom procese.

Obžalovaný už od začatia trestného stíhania nepopiera spáchanie skutku, pričom dôvodom jeho konania má byť podľa jeho vyjadrenia nedostatok finančných prostriedkov. Takáto argumentácia

obžalovaného však neobstojí. Obžalovaný dlhodobo preukázateľne nikde riadne nepracuje, odhladnuc od krátkodobého zamestnania na základe dohody o vykonaní práce v roku 2019. Dôvod pritom nie je súdu známy, keďže v priebehu konania neboli zistené žiadne objektívne príčiny, ktoré by mu bránili zamestnať sa a zabezpečiť si stabilný príjem (napr. nepriaznivý zdravotný stav a i.). V tejto súvislosti súd uvádza, že obžalovaný je schopný nájsť si zamestnanie, keďže v roku 2019 v krátkom časovom intervale pracoval na základe dohody o vykonaní práce z čoho mal príjem. Súd preto konštatuje, že vyjadrenia obžalovaného o jeho vôli plniť si riadne svoju vyživovaciu povinnosť sú len čisto formálne, bez akéhokoľvek náznaku ich naplnenia. Obžalovaný navyše počas doby páchania skutku (od februára 2020) nebol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Predtým bol z evidencie uchádzačov vyradený z dôvodu, že prestal spĺňať podmienky evidencie. Ďalej súd uvádza, že obžalovaný nie je osobou v hmotnej núdzi.

Ohľadom rozsahu konania obžalovaného, t.j. výšky dlhovaného výživného, súd vychádzal z vyjadrení obžalovaného, ako aj matky detí, ktorí zhodne potvrdili, že obžalovaný v žalovanom období zaplatil len časť výživného vo výške 1.900,- €.

Obžalovaný mal za žalované obdobie od 01.09.2019 do vyhlásenia rozsudku (03.06.2021) zaplatiť svojej dcére výživné vo výške 2.200,- €, ktoré zaplatil len čiastočne a to vo výške 1.900,- €. Napriek tomu, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.05.2021 preukázal vôľu zvyšné výživné doplatiť, v dôsledku čoho okresný súd odročil hlavné pojednávanie, obžalovaný výživné nezaplatil, pričom svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní nijakým spôsobom neospravedlnil.

Súd preto upravil celkovú výšku dlhu obžalovaného tak, aby táto zodpovedala aktuálnemu stavu, keďže v podanej obžalobe prokurátor vychádzal z údajov platných ku dňu podania obžaloby, zatiaľ čo pre súd bol rozhodujúci stav ku dňu vyhlásenia rozsudku. V tejto súvislosti súd zároveň uvádza, že obžalovaný je povinný platiť určené výživné aj počas tohto obdobia.

Z objektívneho hľadiska je nepochybné, že obžalovaný si bol vedomý svojej zákonnej povinnosti (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Napriek tomu výživné riadne a včas neplatí. Obžalovaný nikde nepracoval, nezaevidoval sa ani na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, v dôsledku čoho možno skonštatovať, že sa sám dostal do stavu finančnej tiesne. Neboli pritom zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili obžalovanému nájsť si zamestnanie a následne platiť bežné mesačné výživné. Takéto jeho konanie možno kvalifikovať minimálne ako nepriamy úmysel v zmysle § 15 písm. b) Tr. zák. Obžalovaný svojim konaním skutočne naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., keďže obžalovaný takto konal aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7T/13/2019 zo dňa 25.04.2019, ktorý sa stal právoplatným dňa 29.05.2019 bol odsúdený za prečin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. Súd teda akceptoval prokurátorom navrhovanú právnu kvalifikáciu žalovaného skutku.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zák., pričom v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Na strane obžalovaného možno konštatovať, že neexistuje žiadna poľahčujúca ani priťažujúca okolnosť. Súd neprihliadol na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., pretože táto je zohľadnená osobitným kvalifikačným znakom (§ 207 ods. 3 písm. c) Tr. zák.).

Súd uložil obžalovanému najprísnejší z trestov (trest odňatia slobody), aby tak bol riadne naplnený účel trestu.

Vzhľadom na neexistenciu žiadnych poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v zmysle trestnej sadzby určenej v osobitnej časti Trestného zákona za spáchaný trestný čin (1 - 5 rokov). Súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody pri dolnej hranici do úvahy pripadajúcej trestnej sadzby (1 rok), a to aj napriek tomu, že obžalovaný spáchal trestný čin v krátkom časovom intervale po začatí plynutia skúšobnej doby uloženej mu v inej trestnej veci. Súd považuje takýto trest na nápravu obžalovaného za dostatočný.

Okrem vyššie uvedených úvah súd uvádza, že výkon uloženého trestu ani nemohol podmiennečne odložiť, pretože tomu bráni ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. Obžalovaný totiž tento úmyselný trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia vo veci Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7T/13/2019. Ak teda obžalovaný pokračoval v páchaní tej istej trestnej činnosti aj počas skúšobnej doby bez toho, aby došlo čo i len k náznaku zmeny jeho správania sa v tomto smere, je zrejmé, že doterajšie uloženie podmiennečného trestu odňatia slobody, nesplnilo sledovaný účel trestu. Súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže obžalovaný nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Banská Bystrica v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
 - obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
 - príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
 - zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli
- Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.